

Ministerium: Miljø- og Fødevarerministeriet
Journalnummer: Miljø- og Fødevarermin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. MST-029-00345

Senere ændringer til forskriften
Ingen

Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹⁾

Herved bekendtgøres lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 med de ændringer, der følger af § 18 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, lov nr. 122 af 23. februar 2011, § 15, nr. 2 i lov nr. 341 af 27. april 2011, § 3 i lov nr. 1273 af 21. december 2011, § 2 i lov nr. 446 af 23. maj 2012, § 6 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, § 6 i lov nr. 86 af 28. januar 2014.

Den ændring, der følger af § 15, nr. 1, i lov nr. 341 af 27. april 2011 om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, skattefritagelse af Fornyelsesfondens garantiordning m.v.), er ikke indarbejdet i denne lovbekendtgørelse, da den endnu ikke er trådt i kraft. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden.

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven skal medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Stk. 2. Med denne lov tilsigtes særlig

- 1) at forebygge og begrænse forurening af luft, vand, jord og undergrund samt at begrænse lugt-, lys-, støv-, støj-, rystelses- og fluegener fra husdyrbrug, herunder fra produktion, opbevaring og anvendelse af husdyrgødning m.v.,
- 2) at tilvejebringe hygiejnisk begrundede afgørelser af betydning for miljøet og for mennesker,
- 3) at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer,
- 4) at fremme anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, herunder renere teknologi,
- 5) at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse,
- 6) at beskytte naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder,
- 7) at skabe og bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber,
- 8) at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource og
- 9) at inddrage offentligheden i sager efter loven.

§ 2. Loven finder anvendelse på husdyrbrug.

Stk. 2. Loven finder endvidere anvendelse på andre landbrug, hvor der indgås aftale om afsætning af husdyrgødning fra husdyrbrug omfattet af stk. 1.

§ 3. I loven forstås ved:

- 1) Husdyrbrug: Ejendom, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer.
- 2) Anlæg: Dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg.
- 3) Arealer: Ejede og forpagtede markarealer til ejendommen.

- 4) Den bedste tilgængelige teknik: Det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier og andre vilkår med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, begrænse emissionerne og påvirkningen af miljøet som helhed. Ved teknik forstås både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå husdyrbrug konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og nedlægges. Teknikken er tilgængelig, når den er udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i sektoren på økonomisk og teknisk levedygtige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i Danmark eller ej, når der kan disponeres over teknikken på rimelige vilkår. Den bedste teknik er den mest effektive teknik til opnåelse af en generel, høj beskyttelse af miljøet som helhed.
- 5) Fjerkræ: Høns, kalkuner, perlehøns, ænder, gæs, vagtler, duer, fasaner og agerhøns, der opdrættes eller holdes i fangenskab med henblik på avl, produktion af kød eller konsumæg eller levering af vildt til udsætning.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan den bedste tilgængelige teknik fastsættes.

§ 4. Miljøbeskyttelseslovens § 14, stk. 3 og 4, og regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 13 og § 14, stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse for afgørelser truffet med hjemmel i nærværende lov eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Vilkår fastsat i tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter §§ 11, 12 eller 16 finder ikke anvendelse, i det omfang de strider mod Sundheds- og Ældreministeriets regler om forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme.

§ 5. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at visse dyrearter ikke er omfattet af loven.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke omregningsfaktorer der skal anvendes ved beregning af dyreenheder.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om anmeldepligt for husdyrbrug over 3 dyreenheder.

Kapitel 2

Forbud mod etablering af husdyrbrug m.v. og placering af staldanlæg

§ 6. Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte andre afstandskrav end de i stk. 1, nr. 1-4, fastsatte og flere typer af afstandskrav, inden for hvilke etablering, udvidelse eller ændring ikke kan finde sted.

Stk. 3. Ministeren skal fastsætte regler om særlige afstandskrav for etablering af folde til frilandssvin, hvor folden er uden fast bund og afløb.

§ 7. Etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder, er ikke tilladt, hvis stald eller gødningsopbevaringsanlæg ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvis inden for

- 1) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder eller
- 2) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver efter anmodning fra offentlige myndigheder og berørte ejere eller brugere oplysning om placeringen og udstrækningen af de områder, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 4. Ministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte en minimumsgrænse, der er lavere end den grænse

for dyreenheder, der er nævnt i stk. 1.

§ 8. Stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ikke etableres inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til ikkealmene vandforsyningsanlæg.
- 2) 50 m til almene vandforsyningsanlæg.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til

åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Stk. 3. Ensilageopbevaringsanlæg må ikke etableres inden for de i stk. 1, nr. 1-5 og 7, nævnte afstande.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte andre afstands-krav, inden for hvilke etablering, udvidelse eller ændring ikke kan finde sted.

Skærpselser og dispensationer

§ 9. Kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra afstandskravene, jf. § 6, til rideskoler og hestepensioner for mere end 3 dyreenheder. Dispensationen kan gives på vilkår om særlige krav til driften af ejendommen, indretning af stalde, møddinger m.v.

Stk. 2. Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke vil sikre tilstrækkeligt mod væsentlige gener eller forurening, kan kommunalbestyrelsen påbyde, at anlægget placeres mere hensigtsmæssigt, og fastsætte vilkår for indretning og drift. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår om placering, indretning og drift i forbindelse med tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 og § 12.

Stk. 3. Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår om indretning og drift i forbindelse med tilladelser eller godkendelser efter §§ 10-12. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at der i særlige tilfælde kan dispenseres fra afstandskravet i § 7.

Kapitel 3

Tilladelser og godkendelser

§ 10. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug for mere end 15 og til 75 dyreenheder.

Stk. 2. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående tilladelse. En udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der medfører, at husdyrbruget bliver større end 15 dyreenheder, må heller ikke påbegyndes uden kommunalbestyrelsens forudgående tilladelse.

Stk. 3. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden kommunalbestyrelsens forudgående tilladelse til udvidelsen eller ændringen.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan meddele godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug for mere end 75 dyreenheder, som ikke er omfattet af § 12.

Stk. 2. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse. En udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der medfører overskridelse af den i stk. 1 fastsatte grænse, må heller ikke påbegyndes uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse af det samlede husdyrbrug.

Stk. 3. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse af udvidelsen eller ændringen.

§ 12. Kommunalbestyrelsen kan meddele godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug for mere end 250 dyreenheder, dog

- 1) 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer,
- 2) 210 dyreenheder, hvis der er tale om slagtesvin (over 30 kg), eller 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) 100 dyreenheder, hvis der er tale om slagtekyllinger, 230 dyreenheder, hvis der er tale om æglæggende høns, eller 40.000 stipladser til fjerkræ.

Stk. 2. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse. En udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der medfører overskridelse af de i stk. 1 fastsatte grænser, må heller ikke påbegyndes uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse af det samlede husdyrbrug.

Stk. 3. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse af udvidelsen eller ændringen.

§ 13. Indgår der i bedriften flere ejendomme med tilhørende anlæg, og er den ejendoms anlæg, som der ansøges om etablering, udvidelse eller ændring af, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med en anden ejendoms anlæg, skal de pågældende anlæg tillades eller godkendes samlet.

§ 14. En godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 kan omfatte yderligere planlagte udvidelser eller ændringer på betingelse af, at

- 1) der i ansøgningen er tilstrækkelige oplysninger om de planlagte udvidelser eller ændringer til, at kommunalbestyrelsen kan vurdere forholdene og fastsætte de nødvendige vilkår, og
- 2) udvidelserne eller ændringerne påtænkes gennemført inden for en kortere tidshorisont.

§ 15. Godkendelse af husdyrbrug efter § 11 eller § 12, hvor ansøger har ejede eller forpagtede arealer, som drives under samme CVR-nummer, skal endvidere indeholde en godkendelse af bedriftens arealer.

§ 16. Kommunalbestyrelsen kan godkende arealer, der ikke er omfattet af en tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 og § 12, og som anvendes til afsætning af husdyrgødning fra husdyrbrug omfattet af en tilladelse eller godkendelse efter denne lov.

Stk. 2. Afsætning af husdyrgødning til markarealer hos tredjemand i forbindelse med en etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, som kommunalbestyrelsen vurderer vil kunne påvirke miljøet væsentligt, kan ikke indgå i tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 og § 12, medmindre arealet er godkendt efter stk. 1.

§ 17. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, hvilke hensyn der skal indgå i afgørelser om tilladelse af husdyrbrug efter § 10 og godkendelse af husdyrbrug efter § 11 og § 12 og godkendelse af arealer efter § 16.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at kravet om forudgående tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 eller § 12 for nærmere specificerede dyrearter indtræder ved lavere grænser end de minimumsgrænser, der er angivet i § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, og § 12, stk. 1.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at tilladelse eller godkendelse i visse tilfælde er uforuden. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at en anmeldelsesordning træder i stedet for en tilladelse eller godkendelse.

Ansøgning om tilladelse og godkendelse

§ 18. Ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug omfattet af §§ 10-12 eller regler fastsat efter § 17, stk. 2, og ansøgning om godkendelse efter § 16 indgives til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om ansøgningens indsendelse, indhold og oplysninger samt kommunalbestyrelsens behandling heraf m.v. Ministeren kan herunder fastsætte regler om ansøgers pligt til at give yderligere oplysninger.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, i hvilken form ansøgningen skal indgives, og udarbejder et særligt skema til brug for ansøgning om tilladelse efter § 10.

§ 18 a. (Ophævet)

Vurdering af ansøgning om tilladelse og godkendelse

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 sikre sig, at

- 1) ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og
- 2) husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

§ 20. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra

- 1) en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren,
- 2) et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller
- 3) et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere totaldepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg i forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1.

§ 22. Ved opførelse af ny bebyggelse på et husdyrbrug uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og opførelse af ny bebyggelse, der ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes.

Stk. 2. For byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt, og som opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, skal kommunalbestyrelsen vurdere beliggenheden og udformningen af det ansøgte.

§ 23. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 11 eller § 12 varetage følgende hensyn:

- 1) Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 2) Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.
- 3) Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.).
- 4) Hensynet til de landskabelige værdier.

§ 24. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12, stk. 2, vurdere de væsentlige mulige alternative løsninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ved en ansøgt udvidelse eller ændring omfattet af § 11 eller § 12, stk. 3, foretage en vurdering som anført i stk. 1, hvis det ansøgte kan medføre en væsentlig virkning på miljøet.

§ 25. (Ophævet)

§ 26. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring medtage samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode.

Stk. 3. Indgår der i ansøgningen om etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug afsætning af husdyrgødning på tredjemands bedrifter, skal markarealerne på disse bedrifter vurderes separat.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at afsætning af husdyrgødning til markarealer hos tredjemand, jf. vurderingen ifølge stk. 3, vil kunne påvirke miljøet væsentligt, kan afsætning til disse bedrifter ikke indgå i tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 eller § 12, jf. dog § 16.

Kommunalbestyrelsens afgørelse

§ 27. En tilladelse efter § 10 og en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i § 19 opfyldes. Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed fastsætte vilkår, der sikrer,

- 1) at eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.), jf. § 20, begrænses, og
- 2) at den ansøgte etablering sker under hensyntagen til de landskabelige værdier, jf. § 22.

Stk. 2. For så vidt angår beholdere til flydende husdyrgødning, skal kommunalbestyrelsen tillade eller godkende en af hensyn til markdriften ønsket placering, medmindre væsentlige hensyn til landskab, natur og miljø samt naboer afgørende taler imod placeringen. En tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 skal indeholde vilkår om, at beholderen afskærmes med beplantning og fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

§ 28. Hvis kommunalbestyrelsen på baggrund af en ansøgning om tilladelse efter § 10 har vurderet, at det ansøgte i øvrigt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som kan imødegå denne forøgede forurening og andre væsentlige virkninger på miljøet.

§ 29. En godkendelse efter § 11 eller § 12 skal ud over de vilkår, der er nævnt i § 27, indeholde vilkår, som sikrer, at de hensyn, der er fastsat af miljø- og fødevarerministeren, jf. § 34, stk. 3, herunder vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak, varetages.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse efter § 11 eller § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i § 23, varetages.

§ 30. Omfatter en ansøgt etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug udbringning af husdyrgødning på tredjemandsarealer, kan der for disse markarealer kun fastsættes vilkår om den samlede afsatte mængde husdyrgødning til hver bedrift og vilkår om, hvilke markarealer den afsatte husdyrgødning må udbringes på.

§ 31. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16, hvis § 19 ikke er opfyldt.

§ 32. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på en ansøgning om tilladelse efter § 10, hvis det ansøgte kan have væsentlige virkninger på miljøet, som ikke kan afbødes med vilkår, og træffe afgørelse om, at såfremt ansøger ønsker at fortsætte sagsbehandlingen, skal det ansøgte behandles som en ansøgning om godkendelse efter § 11.

§ 33. I tilladelser efter § 10 og godkendelser efter § 11 eller § 12 skal der fastsættes en frist for udnyttelse af disse. Tilladelsen eller godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist. Fristen bør normalt ikke fastsættes til senere end 2 år fra meddelelsens dato. Tilladelsen eller godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Stk. 2. Hvis en godkendelse omfatter planlagte udvidelser eller ændringer, jf. § 14, bør fristen til at udnytte denne del af godkendelsen ikke overstige 5 år fra godkendelsens meddelelse.

Stk. 3. Hvis en tilladelse eller godkendelse meddelt efter denne lov ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jf. dog stk. 2.

§ 34. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsernes behandling af sager om tilladelser eller godkendelser, herunder med henblik på opfyldelse af internationale forpligtelser. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte krav til, hvilket vurderingsgrundlag kommunalbestyrelsen skal anvende ved behandling og afgørelse af sagen, samt i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår tilladelser eller godkendelser kan meddeles. Ministeren kan herunder bestemme, at der skal gælde særlige krav for bestemte husdyrbrug.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler for beskyttelsesniveauet til brug for afgørelser efter denne lov, herunder hvad der er væsentlige virkninger på miljøet.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om godkendelse af husdyrbrug, herunder regler om, hvilke hensyn kommunalbestyrelsen skal varetage i forbindelse med fastsættelsen af vilkår for godkendelsen, og regler om vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak fra stald og lager.

§ 35. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelser om, hvorvidt en ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug har væsentlige virkninger på miljøet, ikke må træffes uden ministerens samtykke, og at kommunalbestyrelsens afgørelser om tilladelser og godkendelser skal indsendes til ministeren.

Fastsættelse af særlige vilkår, afslag på og tilbagekaldelse af godkendelser

§ 36. Kommunalbestyrelsen kan meddele afslag på en ansøgning om godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16, såfremt ansøgeren, medlemmer af ansøgerens direktion eller bestyrelse eller andre, der kan øve bestemmende indflydelse på husdyrbrugets drift, omfatter:

- 1) Personer, der er blevet frakendt retten til at drive husdyrbrug i henhold til denne lovs § 95, § 110 b i miljøbeskyttelsesloven eller i henhold til straffelovens § 79.
- 2) Personer, der er dømt efter straffelovens § 196.
- 3) Personer og selskaber m.v., der er straffet efter denne lovs § 91, stk. 2, § 110, stk. 2 i miljøbeskyttelsesloven eller tilsvarende bestemmelser fastsat i bekendtgørelser, der er udstedt med hjemmel i loven

eller miljøbeskyttelsesloven, såfremt der er fastsat frihedsstraf eller bøde på 10.000 kr. eller derover, og såfremt der ikke er forløbet mere end 10 år fra den strafbare handling.

- 4) Personer og selskaber m.v., der har gæld på 100.000 kr. eller derover til det offentlige for selvhjælps-handlinger foretaget af tilsynsmyndigheden i medfør af denne lovs § 48 og § 49, såfremt denne gæld er vedgået eller fastslået ved en domstol. Det er endvidere en betingelse, at gælden er forfalden og ikke er omfattet af en overholdt aftale om henstand eller afdragsvis betaling, samt at der er fremsendt to rykkere til skyldneren.

§ 37. Kommunalbestyrelsen kan endvidere fastsætte særlige vilkår i en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16, herunder stille krav om etablering af sikkerhedsstillelse, såfremt ejeren eller den ansvarlige ledelse er omfattet af § 36.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan regulere sikkerhedsstillelsens størrelse, såfremt grundlaget for beregningen af størrelsen ændres væsentligt.

§ 38. Kommunalbestyrelsen kan tilbagekalde en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 eller fastsætte særlige vilkår i en eksisterende godkendelse, herunder vilkår om sikkerhedsstillelse, jf. § 37, såfremt

- 1) indehaveren, medlemmer af indehaverens direktion eller bestyrelse eller andre, der kan udøve bestemmende indflydelse på husdyrbrugets drift, bliver omfattet af § 36,
- 2) personer eller selskaber m.v., der er omfattet af § 36, bliver ejer eller medejer af husdyrbruget, eller
- 3) personer, der er omfattet af § 36, indtræder i bestyrelsen eller direktionen i et selskab m.v., der driver et godkendt husdyrbrug.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende, fremsættes for den myndighed, der har meddelt godkendelsen. Myndigheden anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Anmodning om sagsanlæg, jf. stk. 2, har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve den virksomhed, som godkendelsen vedrører. Hvis tilbagekaldelsen af godkendelsen findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Kapitel 4

Påbud, forbud og revurdering

§ 39. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis et husdyrbrug, som er godkendt efter § 11 eller § 12, eller hvis afsætning af husdyrgødning, som er godkendt efter § 16, medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Tilsynsmyndigheden kan endvidere meddele påbud, hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan nedlægge forbud imod fortsat drift og eventuelt forlange husdyrbruget fjernet, hvis forureningen ikke kan nedbringes.

§ 40. Tilsynsmyndigheden må ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse efter § 11 eller § 12 eller efter miljøbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Uanset stk. 1 skal tilsynsmyndigheden dog tage en godkendelse efter § 12 op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller

5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Stk. 3. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter regler om, at tilsynsmyndigheden ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 2, skal tage en godkendelse efter § 12 op til revurdering, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde EU-retlige krav eller andre internationale forpligtelser, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, hvordan sager om revurdering skal behandles.

§ 41. Tilsynsmyndigheden kan ændre vilkårene i en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, jf. § 39, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at tilsynsmyndigheden regelmæssigt skal tage godkendelser efter §§ 11, 12 eller 16 op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen efter §§ 11, 12 eller 16 op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i de tilfælde, som er nævnt i § 40, stk. 2, og i regler udstedt i medfør af § 40, stk. 3.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at andre afgørelser om det samme husdyrbrug efter bestemmelser i loven eller efter regler udstedt i medfør af loven eller efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf om nødvendigt skal ændres i forbindelse med revurderinger som nævnt i stk. 2 og 3, § 40, stk. 2, og i regler udstedt i medfør af § 40, stk. 3.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om, hvordan sager om revurdering skal behandles.

§ 42. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis et husdyrbrug, som er omfattet af § 10 eller anmeldt efter regler udfærdiget i medfør af § 5, stk. 3, eller § 17, stk. 2, eller stk. 3, 1. pkt., medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan endvidere meddele påbud om ophør eller begrænsning af aktiviteter, som skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold.

Stk. 3. Bliver tilsynsmyndigheden i forbindelse med etablering, udvidelse eller ændring af en af de i stk. 1 nævnte husdyrbrug opmærksom på forhold, som kan forventes at medføre krav om begrænsning af husdyrbrugets forurening eller forbud mod husdyrbrugets drift, kan tilsynsmyndigheden på forhånd tilkendegive dette over for husdyrbruget.

§ 43. Tilsynsmyndigheden kan umiddelbart nedlægge forbud imod fortsat drift af et husdyrbrug og eventuelt forlange husdyrbruget fjernet, hvis forureningen medfører overhængende alvorlig fare for sundheden.

Kapitel 5

Tilsyn

§ 44. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fører endvidere tilsyn med, at påbud og forbud efterkommes, samt at vilkår fastsat i forbindelse med godkendelser og tilladelser overholdes.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er endvidere tilsynsmyndighed, jf. §§ 46, 48 og 49, i sager om forureninger eller ved risiko for forureninger, der er en følge af, at husdyrbruget er ophørt.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen videresender sager om overtrædelse af miljø- og fødevarerministerens afgørelser efter stk. 2 til ministeren. Ministeren træffer i så fald afgørelse i sagen i overensstemmelse med lovens øvrige bestemmelser.

§ 45. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at tilsyn i visse tilfælde skal udføres af andre myndigheder.

§ 46. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

§ 47. Tilsynsmyndigheden kan undlade at behandle forhold, som den anser for at være af underordnet betydning for de formål, som loven skal varetage, jf. § 1.

Stk. 2. Tilsynsmyndighedens afgørelse efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 48. I de i § 46 nævnte situationer skal tilsynsmyndigheden meddele den for forholdet ansvarlige, at det ulovlige forhold skal bringes til ophør. I den forbindelse kan tilsynsmyndigheden

- 1) forbyde fortsat drift og eventuelt forlange husdyrbruget fjernet,
- 2) påbyde den ansvarlige at genoprette den hidtidige tilstand og
- 3) lade påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning, når den fastsatte frist er udløbet.

Stk. 2. Tilsynsmyndighedens afgørelser efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 49. I tilfælde af overhængende alvorlig fare for sundheden og i tilfælde, hvor øjeblikkelige indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelse, foretager tilsynsmyndigheden det nødvendige uden påbud og for den ansvarliges regning.

Stk. 2. Til forebyggelse af en situation som beskrevet i stk. 1 kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige uden påbud og for den ansvarliges regning. Det gælder dog ikke, hvis husdyrbruget er i drift, eller hvis de nødvendige foranstaltninger kan iværksættes efter anden lovgivning.

Stk. 3. Tilsynsmyndighedens afgørelser efter stk. 1 og 2 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 50. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, kan tilsynsmyndigheden udføre nødvendige undersøgelser for den ansvarliges regning til belysning af forhold, som denne ellers er eller kunne være pålagt at afgive oplysninger om.

§ 51. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, eller hvor det af håndhævelsesmæssige eller miljømæssige årsager i øvrigt skønnes nødvendigt, kan tilsynsmyndigheden for en afgrænset periode træffe beslutning om at udføre den kontrol, som et husdyrbrug ellers skulle udføre som egenkontrol, for husdyrbrugets regning. I afgørelsen om at overtage egenkontrollen kan myndigheden fastsætte de krav, der er nødvendige for myndighedens gennemførelse af kontrollen.

§ 52. Den, som er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks underrette tilsynsmyndigheden om alle relevante aspekter af situationen. Dette gælder også i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 2. Den, som er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.

§ 53. Den, der er ansvarlig for forhold eller indretninger, der kan give anledning til forurening eller anden virkning på miljøet, skal efter anmodning fra kommunalbestyrelsen give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for vurderingen af forureningen eller virkningen på miljøet i øvrigt og for eventuelle afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger. Oplysninger skal også gives efter anmodning fra andre myndigheder, der har fået tillagt opgaver eller beføjelser

efter loven eller regler udstedt i medfør af loven. Myndighederne kan herunder påbyde den ansvarlige for egen regning at

- 1) foretage prøveudtagning, analyser og målinger af stoffer, der udsendes til omgivelserne, samt af støj og rystelser,
- 2) foretage prøveudtagning og analyser af materialer og produkter, der anvendes eller behandles, samt af eventuelle affaldsstoffer,
- 3) klarlægge årsagerne til eller virkningerne af en stedfunden forurening eller virkningen på miljøet i øvrigt,
- 4) klarlægge, hvordan følgerne af forurening afhjælpes eller forebygges, og
- 5) klarlægge, hvordan andre virkninger på miljøet kan afhjælpes eller forebygges.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan revidere vilkårene for et husdyrbrugs godkendelse eller tilladelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn. Bestemmelser i påbud kan revideres på tilsvarende måde.

§ 54. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte nærmere regler vedrørende tilsynsmyndighedernes udøvelse af tilsynsvirksomhed.

Stk. 2. Ministeren kan over for en tilsynsmyndighed for en bestemt periode nærmere fastlægge omfanget af tilsynsmyndighedens tilsynsforpligtelse.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om, at tilsynsmyndighederne skal indsende indberetninger om deres kortlægnings- og tilsynsvirksomhed, herunder om resultaterne af målinger og undersøgelser.

Kapitel 5 a

Miljøskade

§ 54 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 54 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervsmæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager om anvendelse til jordbrugsformål af affaldsstoffer og husdyrgødning anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der som led i erhvervsmæssige aktiviteter har brugt disse produkter, medmindre brugeren kan godtgøre, at brugen var i overensstemmelse med forskrifterne for brug og brugeren ikke har udvist uforsvarlig adfærd i forbindelse med brugen.

Stk. 4. Hvis brugeren ikke kan anses som den ansvarlige i sager omfattet af stk. 3, anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der erhvervsmæssigt har produceret eller importeret de affaldsstoffer eller den husdyrgødning, der er brugt.

Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse, hvis producenten eller importøren kan godtgøre, at den skadelige virkning af en forurening som følge af anvendelse af affaldsstoffer eller husdyrgødning ikke følger af fejl ved produktet, og at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd ved produktionen eller importen.

§ 54 c. Den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for miljøskade. Den ansvarlige for en miljøskade skal straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden påser, at pligterne opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 54 f.

§ 54 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at den

- 1) er forvoldt af tredjemand og indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den pågældendes egne aktiviteter, eller
- 3) er forvoldt ved en emission eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at de kan sidestilles med en tilladelse, og som ikke skyldes egen uforsvarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 3, gælder ikke for producenten og importøren som nævnt i § 54 b, stk. 4 og 5.

§ 54 e. Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden forurening.

Stk. 2. Påbud kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en forurening. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til reetablering af den forurenede ejendom.

Stk. 3. Hvis den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren ikke har rådighed over ejendommen, kan tilsynsmyndigheden meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren.

Stk. 4. Påbud efter stk. 3 er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en forurening.

§ 54 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 54 d, stk. 1, nr. 1, 2 eller 3. § 54 d, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Afgørelse om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 54 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at tilsynsmyndigheden skal forelægge et udkast til afgørelse med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra ministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 54 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 54 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 54 h. Tilsynsmyndigheden sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljø- og fødevareministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden offentliggør afgørelsen. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 54 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1 og 2, og §§ 86 og 87 skal tilsynsmyndigheden træffe afgørelse efter § 54 f eller § 54 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.

Kapitel 6

Administrative bestemmelser

§ 55. Kommunalbestyrelsens afgørelse af, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning, skal stilles til rådighed for offentligheden i forbindelse med, at der meddeles tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal inddrage offentligheden, før den træffer afgørelse om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug omfattet af § 12, stk. 2, eller andre etableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug, der kan medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

Stk. 3. Offentligheden informeres tidligt i beslutningsproceduren ved offentlig annoncering eller ved andre egnede midler, eller senest så snart oplysningerne med rimelighed kan foreligge, om følgende:

- 1) Ansøgningen om godkendelse.
- 2) Det forhold, at projektet er omfattet af en procedure med vurdering af virkningerne på miljøet.
- 3) Navn og adresse på den kompetente kommunalbestyrelse, hvorfra der kan indhentes relevante oplysninger, og hvortil kommentarer eller spørgsmål kan rettes, samt nærmere oplysninger om fristerne for fremsendelse af bemærkninger eller spørgsmål.
- 4) Karakteren af mulige afgørelser eller udkast til afgørelsen, når en sådan foreligger.
- 5) Hvornår, hvor og hvordan de relevante oplysninger stilles til rådighed.
- 6) Hvilke foranstaltninger der er truffet med henblik på offentlighedens deltagelse, herunder at enhver inden for en nærmere fastsat frist fra den offentlige annoncering kan anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger, og at enhver, der berøres af afgørelsen, herunder organisationer og foreninger omfattet af §§ 84-87, har ret til at kommentere udkast til afgørelse samt oplysninger indhentet til brug for afgørelsen.
- 7) Når ansøgningen vedrører et projekt, der indebærer risiko for grænseoverskridende virkninger.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse til dem, som har anmodet herom, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Kommunalbestyrelsen fremsender herudover udkast til afgørelse eller en orientering om udkastet til afgørelse til naboer og andre berørte med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Af en orientering som nævnt i 2. pkt. skal det fremgå, hvordan det samlede udkast til afgørelse kan rekvireres. Samtidig med fremsendelsen efter 1. og 2. pkt. informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen underretter offentligheden ved offentlig annoncering, når den har truffet afgørelse om en ansøgning omfattet af stk. 1 eller 2, og informerer herunder om, hvor og hvordan de relevante oplysninger stilles til rådighed.

Stk. 6. Afgørelser, der kan påklages, meddeles tillige klageberettigede personer, organisationer og myndigheder, jf. §§ 84-87, og de myndigheder, der i øvrigt har været inddraget i sagens behandling. Afgørel-

ser skal dog alene meddeles de landsdækkende foreninger og organisationer, der er nævnt i § 87, når de har anmodet miljø- og fødevareministeren om at modtage underretning om afgørelserne, jf. § 62.

Stk. 7. Underretning til de personer, der er nævnt i § 84, stk. 1, nr. 3, kan dog finde sted ved offentlig annoncering.

Stk. 8. Offentlig annoncering efter stk. 3, 5 og 7 kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 9. Ministeren kan fastsætte regler om offentlighedens inddragelse ved visse afgørelser i sager om revurdering efter § 40 og § 41 samt andre afgørelser vedrørende husdyrbrug, der træffes efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at inddragelse af offentligheden kan ske udelukkende ved digital annoncering.

Stk. 10. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om offentlighedens inddragelse og annoncering.

§ 56. Godkendelser og tilladelser efter denne lov, som ikke er omfattet af offentlighedsbestemmelserne i § 55, kan først meddeles, når der er forløbet 3 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at stk. 1 ikke gælder, hvis kommunalbestyrelsen foretager offentlig annoncering af ansøgningen.

§ 57. Afgørelser efter denne lov meddeles skriftligt til adressaten.

Stk. 2. Påbud eller forbud kan meddeles mundtligt, når der er fare for sundheden eller øjeblikkelige indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig miljøskade. En mundtlig afgørelse skal snarest muligt tillige meddeles skriftligt.

§ 58. Inden der træffes afgørelse om påbud eller forbud, skal adressaten for disse beslutninger skriftligt underrettes om sagen og gøres bekendt med sin adgang til aktindsigt og til at udtale sig efter forvaltningsloven. Adressaten bør i samme forbindelse opfordres til at bidrage med oplysninger, der kan belyse omkostninger, fordele og ulemper ved beslutningen.

Stk. 2. Underretning efter stk. 1 kan undlades, hvis en øjeblikkelig afgørelse er nødvendig, eller hvis underretning må anses for åbenbart unødvendig.

§ 59. Påbud eller forbud skal indeholde en frist for afgørelsens efterkommelse. Når der foreligger særlige forhold, kan det dog bestemmes, at påbud eller forbud skal efterkommes straks.

Stk. 2. Når særlige grunde taler for det, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at klager over påbud eller forbud ikke skal have opsættende virkning.

§ 60. Afgørelser, der kan påklages, skal indeholde oplysninger om datoen for klagefristens udløb og om, at

- 1) afgørelsen kan påklages skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet,
- 2) klage skal indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, og
- 3) klage skal være modtaget senest ved klagefristens udløb.

§ 61. Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af miljø og natur som hovedformål, kan underrette kommunalbestyrelsen om, at de ønsker underretning om bestemte typer af afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3, 4 og 5 a. Foreningen skal samtidig fremsende vedtægter, der dokumenterer, at den er lokalt organiseret, og at dens hovedformål er beskyttelse af miljø og natur. Tilsvarende gælder lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelserne berører sådanne interesser.

§ 62. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af miljø og natur som hovedformål, kan underrette miljø- og fødevareministeren om, at de ønsker underretning om bestemte typer af afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3, 4 og 5 a, hvorefter ministe-

ren inden 14 dage underretter vedkommende kommunalbestyrelse. Tilsvarende gælder landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelserne berører sådanne interesser.

§ 63. Miljø- og fødevarerministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

§ 64. Miljø- og fødevarerministeren kan nedsætte sagkyndige råd til rådgivning af myndighederne i spørgsmål omfattet af denne lov.

§ 65. Miljø- og fødevarerministeren kan beslutte at overtage kommunalbestyrelsens beføjelser efter loven i sager, der berører andre myndigheders lovbestemte opgaver eller har større betydning.

Stk. 2. Ministeren kan endvidere i væsentlige sager efter ansøgning fra et husdyrbrug eller en kommunalbestyrelse overtage en kommunalbestyrelses godkendelses- og tilsynskompetence efter loven.

§ 66. Miljø- og fødevarerministeren kan pålægge kommunalbestyrelser at tilvejebringe oplysninger til brug for en vurdering af forhold, der reguleres efter denne lov inden for den enkelte kommunes område. Oplysningerne kan forlanges afgivet i en bestemt form.

§ 67. Miljø- og fødevarerministeren kan pålægge kommunalbestyrelserne at tage spørgsmål, herunder konkrete sager, vedrørende denne lov op til behandling og beslutning.

§ 68. Myndigheder, der træffer afgørelse om samme husdyrbrug efter bestemmelser i loven eller efter regler udstedt i medfør af loven og efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf, skal koordinere deres afgørelser, i det omfang det er nødvendigt for at sikre, at lovens formål opfyldes.

§ 69. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at der skal ske anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur el.lign., ved

- 1) anmodning efter § 7, stk. 3, og § 9, ansøgning om tilladelse og godkendelse efter §§ 10-12 og 16 og efter regler fastsat efter § 17, stk. 2, anmeldelse efter regler fastsat efter § 17, stk. 3, 2. pkt., samt fremsendelse af oplysninger til brug for revurdering af godkendelse, jf. §§ 40 og 41,
- 2) afgørelser truffet i medfør af kapitel 2, 3, 4, 5 og 5 a og regler udstedt i medfør heraf,
- 3) indberetninger m.v. til myndigheder i medfør af loven, regler udstedt i medfør heraf og afgørelser truffet i medfør heraf,
- 4) tilsynsmyndigheders udøvelse af tilsynsvirksomhed, herunder resultater af tilsynsmyndigheders udøvelse af tilsynsvirksomhed,
- 5) kommunalbestyrelsens indsendelse af indberetning om deres kortlægnings- og tilsynsvirksomhed i henhold til regler udstedt i medfør af § 54, stk. 3, herunder om resultaterne af målinger og undersøgelser,
- 6) klage over afgørelser som nævnt i nr. 2 og
- 7) kommunikation med myndigheder i forbindelse med de forhold, som er nævnt i nr. 1-6.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at myndigheden kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med forhold, som er nævnt i stk. 1, uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at dokumenter, der udelukkende er udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af myndigheden som afsender.

Stk. 4. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilken myndighed der er ansvarlig for de oplysninger, som er omfattet af stk. 1.

§ 69 a. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse, herunder udelukkende digitalt, af de i § 69, stk. 1, nævnte oplysninger. Oplysningerne kan vedrøre strafbare forhold på lovens område og kan være med navns nævnelse.

§ 70. Miljø- og fødevareministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, og de kommunale myndigheder kan hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere overholdelsen af loven og regler, der er udstedt i medfør heraf. Miljø- og fødevareministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, og de kommunale myndigheder kan i forbindelse hermed foretage sammenstilling og samkøring af oplysninger, herunder personoplysninger, i kontroløjemed.

§ 71. Tilsynsmyndigheden eller personer, der af denne myndighed er bemyndiget hertil, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne lov, regler udstedt med hjemmel i loven eller forordninger på lovens område. Tilsynsmyndigheden har herunder adgang til at foretage undersøgelser, fotografere, kopiere eller medtage dokumenter og medtage andre genstande uden vederlag. Kvittering for medtagne genstande skal udleveres.

Stk. 2. Politiet yder bistand ved tilsynsmyndighedernes udøvelse af beføjelser efter stk. 1. Justitsministeren kan efter forhandling med miljø- og fødevareministeren fastsætte nærmere regler om politiets udøvelse af ovenstående beføjelser.

Stk. 3. Ved undersøgelser og tilsyn på ejendomme og lokaliteter skal indehaveren og ansatte yde myndighederne fornøden vejledning og hjælp.

§ 72. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om gebyrer til hel eller delvis dækning af myndighedernes omkostninger ved administration og tilsyn i forbindelse med loven.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at der skal betales rente ved manglende eller for sen betaling af gebyrer opkrævet i henhold til denne lov. Forrentningen sker fra forfaldsdagen for gebyret. Gebyret forrentes med 1,3 pct. månedlig rente for hver påbegyndt måned fra den 1. i den måned, i hvilken gebyret skal betales, dog mindst 50 kr.

§ 73. (Ophævet)

§ 74. Regeringen kan indgå overenskomster med fremmede stater om fælles foranstaltninger til opfyldelse af lovens formål.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler til opfyldelse af internationale overenskomster, der indgås i henhold til stk. 1.

§ 75. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, som er omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte de nødvendige regler for anvendelse her i landet af De Europæiske Fællesskabers forordninger vedrørende forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, hvilke myndigheder der skal administrere forordningerne.

Stk. 2. Ministeren fastsætter med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers direktiver og beslutninger på naturbeskyttelsesområdet regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår

- 1) tilladelser kan meddeles efter § 10,
- 2) godkendelser kan meddeles efter § 11, § 12 og § 16 og

3) dispensationer kan meddeles efter § 9, stk. 3, jf. § 8, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, samt regler udstedt i medfør af § 9, stk. 4.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyrer, herunder om forrentning i forbindelse med anvendelse af forordninger vedrørende forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 4. Tilsyn med overholdelse af forordninger, for så vidt angår forhold omfattet af denne lov, udøves af kommunalbestyrelsen i henhold til § 44, medmindre ministeren bestemmer, at tilsynet skal udøves af andre myndigheder. Ved udførelse af tilsyn har myndighederne de tilsynsforpligtelser og tilsynsbeføjelser, som fremgår af kapitel 5.

Stk. 5. Ved afgørelser med hjemmel i forordninger eller regler, der er udstedt efter stk. 1, finder de i kapitel 7 fastsatte bestemmelser anvendelse, for så vidt angår klageadgang og søgsmål.

Kapitel 7

Klage og søgsmål

§ 76. Medmindre andet fremgår af lovens bestemmelser, jf. dog § 78, kan kommunalbestyrelsens afgørelser og beslutninger efter loven eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Tilsvarende gælder for afgørelser truffet af miljø- og fødevareministeren i medfør af § 65 og afgørelser truffet af ministeren i medfør af §§ 50, 51 og 53 i sager, hvor ministeren har besluttet at overtage kommunalbestyrelsens beføjelser i medfør af § 65.

§ 77. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 3. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., og stk. 2 ikke anvendelse.

§ 78. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser, der enkeltvis er af mindre betydning for beskyttelsen af natur, miljø og landskab, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 79. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen eller beslutningen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

§ 80. En klage over et påbud eller forbud efter §§ 39, 42 eller 54 e eller over en afgørelse efter § 50 eller § 51 har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 2. En klage over et påbud eller et forbud, jf. §§ 39, 42 eller 54 e, som kommunalbestyrelsen har besluttet skal efterkommes straks, jf. § 59, har dog ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 3. Natur- og Miljøklagenævnet kan beslutte, at en klage over et påbud eller forbud, jf. §§ 39, 42 eller 54 e, skal have opsættende virkning, uanset at kommunalbestyrelsen har besluttet, at en klage ikke skal have opsættende virkning, jf. § 59, stk. 2.

§ 81. En klage over en tilladelse efter § 10, godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 indebærer ingen begrænsninger i Natur- og Miljøklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget tilladelse, godkendelse eller dispensation.

Stk. 3. En tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12, der indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. En klage over tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 eller § 12, der indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

§ 82. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at visse tilladelser eller godkendelser ikke må udnyttes inden for klagefristen, og at en klage skal have opsættende virkning.

§ 83. Når klage indgives til kommunalbestyrelsen, underretter kommunalbestyrelsen straks adressaten for den afgørelse, der klages over, om klagen.

§ 84. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages af

- 1) afgørelsens adressat,
- 2) miljø- og fødevareministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt, og
- 3) enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 2. Ministerens afgørelser kan påklages af

- 1) afgørelsens adressat og
- 2) enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 3. Sundhedsstyrelsen kan påklage afgørelser efter kapitel 3. Sundhedsstyrelsen kan endvidere tillægges klageret i regler, der udstedes i medfør af loven.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser efter loven kan påklages af bestemte myndigheder i andre lande.

§ 85. Danmarks Fiskeriforening²⁾ kan påklage kommunalbestyrelsens og miljø- og fødevareministerens afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 3 og 4, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb, søer eller havet.

Stk. 2. Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark kan påklage kommunalbestyrelsens og ministerens afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 3 og 4, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb og søer.

Stk. 3. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kan påklage kommunalbestyrelsens og ministerens afgørelser, når væsentlige beskæftigelsesmæssige interesser er berørt.

Stk. 4. Forbrugerrådet³⁾ kan påklage kommunalbestyrelsens og ministerens afgørelser i det omfang, de er væsentlige og principielle.

§ 86. Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 61.

Stk. 2. Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 61, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur og miljøbeskyttelse.

§ 87. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3, 4 og 5 a.

Stk. 2. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3, 4 og 5 a, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

§ 88. Natur- og Miljøklagenævnet kan til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at foreningen eller organisationen fremsender vedtægterne.

§ 89. En afgørelse i en klagesag skal indeholde en frist for afgørelsens efterkommelse. Når der foreligger særlige forhold, kan det dog bestemmes, at afgørelsen skal efterkommes straks.

§ 90. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt. For afgørelser meddelt efter kapitel 5 a er fristen dog 12 måneder. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

Kapitel 8

Straf

§ 91. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) anlægger, påbegynder eller driver husdyrbrug uden tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12,
- 2) tilsidesætter vilkår knyttet til en tilladelse, dispensation eller en godkendelse efter loven,
- 3) undlader at efterkomme forbud eller påbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold,
- 4) undlader at give underretning som nævnt i § 52, stk. 1, eller at meddele oplysninger eller at afgive prøver efter § 53,
- 5) undlader at indgive anmeldelse, der er foreskrevet i regler udfærdiget i medfør af § 5, stk. 3, og § 17, stk. 3, 2. pkt.,
- 6) modvirker myndighedernes adgang til ejendomme eller lokaliteter i strid med § 71,
- 7) forsætligt borttager, forvansker eller beskadiger afmærkninger, som foretages i forbindelse med arbejder og undersøgelser efter loven,
- 8) undlader at efterkomme krav i en afgørelse efter § 51 eller fjerner eller ændrer udstyr, som tilsynsmyndigheden har anbragt i medfør af en afgørelse efter § 50 eller § 51,
- 9) undlader at søge en overhængende fare for forurening afværget eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v. efter § 52, stk. 2,
- 10) undlader at iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger over for en overhængende fare for en miljøskade eller ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse en miljøskades omfang samt forhindre yderligere miljøskade, jf. § 54 c,
- 11) overtræder bestemmelser fastsat i De Europæiske Fællesskabers forordninger vedrørende forhold, der er omfattet af denne lov, jf. § 75, stk. 1,

- 12) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger i forbindelse med behandlingen af sager efter denne lov eller
- 13) undlader at efterkomme godkendelsesmyndighedens eller klageinstansens afgørelse om at etablere sikkerhedsstillelse efter § 37.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter, landskaber eller mennesker eller de øvrige interesser, som loven tilsigter at beskytte, jf. lovens § 1, herunder luft, vand, jord og undergrund, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

§ 92. I regler og forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne eller for overtrædelse af bestemmelser i forordninger omfattet af § 75, stk. 1. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i § 91, stk. 2.

§ 93. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 2. Er der ved en overtrædelse opnået en økonomisk fordel, konfiskeres denne efter reglerne i straffelovens 9. kapitel, selv om der ved overtrædelsen ikke er voldt skade på miljøet eller er fremkaldt fare derfor. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af en bøde, herunder en eventuel tillægsbøde.

§ 94. Forældelsesfristen for strafansvaret er 5 år for overtrædelser m.v. som omhandlet i § 91 og for overtrædelse af bestemmelser i regler udstedt i medfør af loven.

§ 95. Retten til at udøve virksomhed omfattet af kapitel 3 kan frakendes ved dom for strafbart forhold, hvis den tiltalte

- 1) er dømt for overtrædelse af straffelovens § 196 eller
- 2) gentagne gange eller under i øvrigt skærpende omstændigheder har
  - a) overtrådt bestemmelser i denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf,
  - b) undladt at efterkomme forbud eller påbud, som er udstedt med hjemmel i denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf, eller med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller
  - c) tilsidesat vilkår knyttet til en tilladelse, dispensation eller godkendelse udstedt med hjemmel i denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, for så vidt angår retten til at være stifter af, direktør for eller medlem af bestyrelsen i et selskab med begrænset ansvar, et selskab eller en forening, som kræver offentlig godkendelse, eller en fond, der driver husdyrbrug omfattet af kapitel 3.

Stk. 3. I øvrigt gælder reglerne i straffelovens § 79, stk. 3 og 4.

§ 96. Følgende personer og selskaber m.v. skal indberettes til det register, der er oprettet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 40 b:

- 1) Personer, der er blevet frakendt retten til at drive forurenende husdyrbrug i henhold til denne lovs § 95 eller i henhold til straffelovens § 79.
- 2) Personer, der er dømt efter straffelovens § 196.
- 3) Personer og selskaber m.v., der er straffet efter denne lovs § 91, stk. 2, eller tilsvarende bestemmelser fastsat i bekendtgørelser, der er udstedt med hjemmel i loven, såfremt der er fastsat frihedsstraf eller

bøde på 10.000 kr. eller derover, og såfremt der ikke er forløbet mere end 10 år fra den strafbare handling.

- 4) Personer og selskaber m.v., der har gæld på 100.000 kr. eller derover til det offentlige for selvhjælps-handlinger foretaget af tilsynsmyndigheden i medfør af denne lovs § 48 og § 49, såfremt denne gæld er vedgået eller fastslået ved en domstol. Det er endvidere en betingelse, at gælden er forfalden og ikke er omfattet af en overholdt aftale om henstand eller afdragsvis betaling, og at der er fremsendt to rykkere til skyldneren.

Stk. 2. I sager, der afsluttes ved dom, og i sager, der afgøres endeligt ved anklagemyndigheden med bødevedtagelse, foretager anklagemyndigheden indberetning til registeret. I sager om gæld til det offentlige for selvhjælpshandlinger foretager den pågældende tilsynsmyndighed indberetning til registeret.

Stk. 3. Der gives meddelelse til den pågældende person eller det pågældende selskab m.v. om registrering, inden registreringen finder sted.

§ 97. Ransagning i sager om overtrædelse af bestemmelserne i denne lov kan ske i overensstemmelse med retsplejelovens regler om ransagning i sager, som efter loven kan medføre frihedsstraf.

Kapitel 9

Ændringer i lov om forpligtende kommunale samarbejder, lov om miljøbeskyttelse, lov om et kvalitetsstyringssystem for den kommunale sagsbehandling på natur- og miljøområdet og lov om planlægning

§ 98-101. (Udeladt)

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 102. Loven træder i kraft den 1. januar 2007.

§ 103. For husdyrbrug, som er etableret inden lovens ikrafttræden, får lovens bestemmelser om tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 eller § 12 først virkning fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager ændringer eller udvidelser af anlægget, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Første gang der meddeles godkendelse efter § 11 eller § 12 i denne lov, skal godkendelsen omfatte hele anlægget og bedriftens arealer.

Stk. 3. Reglerne i denne lov og regler udstedt i medfør af loven finder endvidere anvendelse på bestående husdyrbrug, som er omfattet af en miljøgodkendelse efter § 33 eller påbud efter § 41, jf. § 41 a og § 41 b, i lov om miljøbeskyttelse fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets godkendelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 41 a og § 41 b.

§ 104. Etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug kan dog frem til den 1. januar 2009 ske uden tilladelse eller godkendelse efter denne lov, hvis der den 1. januar 2007 forelå de fornødne myndighedsafgørelser til, at etableringen, udvidelsen eller ændringen efter de hidtil gældende regler kunne iværksættes uden at afvente yderligere afgørelser efter lov om planlægning og lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af disse love, og disse afgørelser fortsat alle har bevaret deres gyldighed på tidspunktet for etableringen, udvidelsen eller ændringen, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Afgørelser om, at anlæg til intensiv husdyravl må antages ikke at kunne få væsentlig virkning på miljøet, jf. planlovens § 6 c, kan dog i højst 2 år efter afgørelsens meddelelse erstatte krav om tilladelse eller godkendelse efter denne lov.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan etablering, udvidelse eller ændring af et VVM-pligtigt husdyrbrug ske uden tilladelse eller godkendelse efter denne lov, selv om etableringen, udvidelsen eller ændringen forudsætter, at der meddeles tilladelse efter planlovens § 35, og denne ikke er meddelt inden den 1. januar 2007, såfremt der den 1. januar 2007 foreligger et endeligt vedtaget regionplantillæg, jf. planlovens

§ 6 c, stk. 2, og er meddelt tilladelse til et VVM-pligtigt husdyrbrug, jf. planlovens § 6 c, stk. 3, eller miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33.

Stk. 4. Anmeldelse efter § 29 i bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., kan dog ske frem til den 1. marts 2007.

§ 105. Ansøgninger i verserende sager om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug efter § 33 i lov om miljøbeskyttelse og sager om landzonetilladelser efter planlovens § 35, der ikke er færdigbehandlet af kommunalbestyrelsen den 1. januar 2007, skal færdigbehandles efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Ansøgninger og anmeldelser i verserende sager om forhåndsansøgning, dispensation eller godkendelse efter §§ 3, 4, 6 og 30 i bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., der ikke er færdigbehandlet af kommunalbestyrelsen den 1. januar 2007, skal færdigbehandles efter reglerne i denne lov.

Stk. 3. I sager omfattet af stk. 1 og 2 orienterer kommunalbestyrelsen anmelder og eller ansøger om, at sagerne behandles efter reglerne i denne lov.

§ 106. Anmeldelser og ansøgninger i verserende sager om, hvorvidt et anlæg til intensiv husdyravl må antages at kunne få væsentlig virkning på miljøet efter planlovens § 6 c og tilvejebringelse af regionplantillæg for VVM-pligtige husdyrbrug, jf. planlovens § 6 c, stk. 2, eller meddelelse af tilladelser til VVM-pligtige husdyrbrug, jf. planlovens § 6 c, stk. 3, der ikke er færdigbehandlet af regionplanmyndigheden den 1. januar 2007, skal færdigbehandles efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Regionplanmyndigheden videresender sagerne, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen, som orienterer ansøger om, at sagerne behandles efter reglerne i denne lov.

§ 107. Hvis der inden den 1. januar 2007 har været gennemført en offentlighedsprocedure efter reglerne i planloven eller miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af disse ved behandling af en ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, eller som skal godkendes efter miljøbeskyttelseslovens § 33, og ansøgningen eller projektet ikke ændres væsentligt efterfølgende, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at kravet om inddragelse af offentligheden i medfør af denne lov undlades.

§ 108. Klager over afgørelser om, hvorvidt et anlæg til intensiv husdyravl må antages at kunne få væsentlig virkning på miljøet efter planlovens § 6 c, og afgørelser om landzonetilladelser efter planlovens § 35, der ikke er færdigbehandlet af Naturklagenævnet inden den 1. januar 2007, overføres til Miljøklagenævnet den 1. januar 2007.

Stk. 2. Miljøklagenævnet behandler sagen efter de hidtil gældende regler i planlovens § 6 c og § 35.

Stk. 3. Hvis Miljøklagenævnet træffer afgørelse om, at et anlæg til intensiv husdyravl må antages at kunne få væsentlig virkning på miljøet efter planlovens § 6 c, skal sagen sendes til kommunalbestyrelsen, der på baggrund af en ny ansøgning skal behandle sagen efter de nye regler.

Stk. 4. Hvis Miljøklagenævnet træffer afgørelse om, at et anlæg til intensiv husdyravl ikke må antages at kunne få væsentlig virkning på miljøet efter planlovens § 6 c, kan etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget ske frem til den 1. januar 2010 uden tilladelse eller godkendelse efter denne lov, hvis der før den 1. januar 2007 forelå de øvrige fornødne myndighedsafgørelser til, at etableringen, udvidelsen eller ændringen efter de hidtil gældende regler kunne iværksættes uden at afvente yderligere afgørelser efter lov om planlægning og lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af disse love og disse afgørelser fortsat alle har bevaret deres gyldighed på tidspunktet for etableringen, udvidelsen eller ændringen.

§ 109. Verserende klagesager over afgørelser om miljøgodkendelser efter miljøbeskyttelseslovens § 33 og klager over påbud og forbud efter miljøbeskyttelseslovens § 41, der den 1. januar 2007 overføres fra Skov- og Naturstyrelsen til Miljøklagenævnet, eller som den 1. januar 2007 ikke er færdigbehandlet i Mil-

jøklagenævnet, færdigbehandles af Miljøklagenævnet efter de hidtil gældende regler i miljøbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Klager over afgørelser truffet før den 1. januar 2007, som efter den 1. januar 2007 og inden klagefristens udløb overføres til eller indbringes for Miljøklagenævnet, færdigbehandles ligeledes efter de hidtil gældende regler i miljøbeskyttelsesloven.

Stk. 3. Såfremt Miljøklagenævnet ved behandlingen af en klage omfattet af stk. 1 og 2 beslutter, at sagen skal henvises til kommunalbestyrelsen til fornyet behandling, behandler kommunalbestyrelsen sagen efter reglerne i denne lov.

§ 110. Klager over afgørelser om regionplantillæg for VVM-pligtige husdyrbrug, jf. planlovens § 6 c, stk. 2, eller tilladelser til VVM-pligtige husdyrbrug, jf. planlovens § 6 c, stk. 3, der ved lovens ikrafttræden ikke er færdigbehandlet af Naturklagenævnet, færdigbehandles af Naturklagenævnet.

Stk. 2. Klager over afgørelser truffet før den 1. januar 2007, som efter den 1. januar 2007 og inden klagefristens udløb indbringes for Naturklagenævnet, færdigbehandles af Naturklagenævnet efter de hidtil gældende regler i planloven.

Stk. 3. Såfremt Naturklagenævnet ved behandlingen af en klage omfattet af stk. 1 og 2 beslutter, at sagen skal henvises til kommunalbestyrelsen til fornyet behandling, behandler kommunalbestyrelsen sagen efter reglerne i denne lov.

Stk. 4. Hvis Naturklagenævnet stadfæster en afgørelse om regionplantillæg for VVM-pligtige husdyrbrug, jf. planlovens § 6 c, stk. 2, eller tilladelser til VVM-pligtige husdyrbrug, jf. planlovens § 6 c, stk. 3, efter reglerne i planloven, jf. stk. 3, skal kommunalbestyrelsen færdigbehandle og træffe afgørelse om de dertil knyttede udkast til miljøgodkendelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 33 efter de hidtil gældende regler i miljøbeskyttelsesloven.

§ 111. Miljø- og fødevareministeren kan i øvrigt fastsætte overgangsregler.

§ 112. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 507 af 17. juni 2008 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love, hvis § 5 angår fodnote 1 til lovens titel, § 52, §§ 54 a-i, § 61, § 62, § 80, stk. 1-3, § 85, stk. 1 og 2, § 87, stk. 1 og 2, § 90, stk. 1 og § 91, stk. 1, nr. 4, 9 og 10, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 15

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2008, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. (Udeladt)

Stk. 3. (Udeladt)

Stk. 4. (Udeladt)

Lov nr. 508 af 17. juni 2008 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om jagt og vildtforvaltning og forskellige andre love, hvis § 9 vedrører § 73, stk. 1 og § 75, stk. 2, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 16

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.

Lov nr. 1336 af 19. december 2008 om ændring af kildeskatteloven, opkrævningsloven, udpantningsloven og forskellige andre love, hvis § 28 vedrører § 49, stk. 3, § 72, stk. 1, § 73 og § 75, stk. 2⁴⁾, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 167

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2. § 11 finder alene anvendelse på afgørelser om lønindeholdelse, der træffes efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. (Udeladt)

Lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Natur- og Miljøklagenævnet m.v.), som ændret ved § 2 i lov nr. 1608 af 22. december 2010⁵⁾, hvis § 18 angår § 60, stk. 1, § 75, stk. 3, § 76, stk. 1, § 77, stk. 1-3, § 80, § 81 og § 88 indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 28

Stk. 1. Loven træder i kraft 1. januar 2011, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 5, stk. 2, nr. 2, § 9 ø, stk. 1, nr. 1, § 51, stk. 5, § 56, stk. 3, og § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse som affattet henholdsvis ændret ved denne lovs § 2, nr. 1, 2, 5, 6 og 10, § 96 i lov om forurennet jord som affattet ved denne lovs § 16, nr. 4, og § 75, stk. 3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug som ændret ved denne lovs § 18, nr. 2, træder i kraft den 1. juli 2010.

Stk. 3. (Udeladt)

Stk. 4. Verserende sager i Miljøklagenævnet, der ikke er færdigbehandlet ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter lov om Natur- og Miljøklagenævnet af Natur- og Miljøklagenævnet med den i § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet nævnte sammensætning. I sager, hvor der efter de hidtil gældende regler er udtaget sagkyndige til behandling af den pågældende sag, sammensættes Natur- og Miljøklagenævnet med deltagelse af disse.

Stk. 5. Verserende sager i Naturklagenævnet, der ikke er færdigbehandlet ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter lov om Natur- og Miljøklagenævnet af Natur- og Miljøklagenævnet med den i § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet nævnte sammensætning. I sager, hvor Naturklagenævnet har afholdt besigtigelse i en sag om fredning efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6, sammensættes Natur- og Miljøklagenævnet med deltagelse af de nævnsmedlemmer, der deltog i besigtigelsen.

Stk. 6. (Udeladt)

Stk. 7) Miljøministeren kan i øvrigt fastsætte overgangsregler.

Lov nr. 122 af 23. februar 2011 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Ændring af reglerne om udledning af ammoniak og om beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, inddragelse af offentligheden m.v.), der angår fodnoten til lovens titel, § 7, § 8, stk. 1, nr. 3, § 8 stk. 2-4, § 9, stk. 4, § 17, stk. 2, § 17, stk. 3, § 21, § 25, § 27, stk. 1, nr. 1-3, § 29, stk. 1, § 33, stk. 1, § 55, stk. 1 og 4, § 75, stk. 2, nr. 3 samt § 81, stk. 3, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. marts 2011.

Stk. 2. Ansøgninger, der er modtaget før den 15. marts 2011, behandles efter de hidtil gældende regler.

Lov nr. 341 af 27. april 2011 om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, skattefritagelse af Fornyelsesfondens garantiordning m.v.), hvis § 15 angår § 18, stk. 3 og § 18 a, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 18

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2011, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 15, nr. 1.

Lov nr. 1273 af 21. december 2011 om miljøbeskyttelse, lov om planlægning og forskellige andre love (Digital annoncering, obligatorisk digital kommunikation, afskæring af klageadgang), hvis § 3 angår § 54, stk. 3, § 54 h, stk. 2, og § 55, stk. 8-10, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 20

Loven træder i kraft den 1. januar 2012.

Lov nr. 446 af 23. maj 2012 om miljøbeskyttelse, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om forurennet jord og forskellige andre love (Implementering af direktivet om industrielle emissioner, digitalt tilladelses-, godkendelses- og tilsynssystem, afgittringer ved ferskvandsdambrug og regulering af anvendelse af uorganisk gødning m.v.), hvis § 2 angår fodnoten til lovens titel, § 1, stk. 2, nr. 1 og 4, § 3, stk. 1, nr. 4-5, § 3 stk. 2, § 12, stk. 1, nr. 1-4, § 18 a, § 23, nr. 3, § 27, stk. 1, nr. 1, § 40, stk. 2, nr. 4 og stk. 3-4, § 41, stk. 3-5, § 54, stk. 3, § 69 og § 69 a, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 7. januar 2013, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. (Udeladt)

Stk. 3. (Udeladt)

Lov nr. 580 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet m.v.), hvis § 6 angår § 77 og § 84, stk. 1, nr. 2, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 28

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2012, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. (Udeladt)

Stk. 3. Loven finder anvendelse på afgørelser truffet i 1. instans efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Verserende klagesager over afgørelser påklaget af ministeren efter § 84, stk. 1, nr. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug færdigbehandles af Natur- og Miljøklagenævnet.

Lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage samt obligatorisk videresendelse af klage

over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet m.v.), hvis § 6 angår § 77, stk. 1 og stk. 4-5, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 26

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af §§ 1-6⁶), § 7, nr.- 2 og 3, og §§ 8-25.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse for klager over afgørelser, der træffes, før loven træder i kraft. For sådanne klager finder de hidtidige regler anvendelse.

Miljøstyrelsen, den 3. juli 2015

MICHEL SCHILLING

/ Peter Østergård Have

- 1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, dele af Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006 om tilpasning af direktiv 73/239/EØF, 74/557/EØF og 2002/83/EF vedrørende miljø på grund af Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/105/EF af 16. december 2008 om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken, om ændring og senere ophævelse af Rådets direktiv 82/176/EØF, 83/513/EØF, 84/156/EØF, 84/491/EØF og 86/280/EØF og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, EU-Tidende 2008, nr. L 348, side 84, dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003/EF af 29. september 2003, EU-Tidende 2003, nr. L 284, side 1, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, EU-Tidende 2004, nr. L 143, side 56, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 114, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industriellemissioner, EU-Tidende 2010, nr. L 334, side 17.

- 2) Danmarks Fiskeriforening har ændret navn til Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation.
- 3) Forbrugerrådet har ændret navn til Forbrugerrådet Tænk.
- 4) Ved § 28, nr. 4 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 blev der ved en fejl henvist til § 75, stk. 2, som ved lov nr. 508 af 17. juni 2008, blev til § 75, stk. 3. Denne ændring er derfor ikke medtaget.
- 5) Lov nr. 1608 af 22. december 2010, der i § 2 indeholder en ændring af ikrafttrædelsesbestemmelsen i lov nr. 484 af 11. maj 2010, trådte i kraft den 1. januar 2011, jf. lovens § 3, stk. 1.
- 6) §§ 1-6 trådte i kraft den 28. januar 2015 ved bekendtgørelse nr. 57 af 23. januar 2015 om ikrafttræden af lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage samt obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet m.v.).